

บทที่ ๕

สรุปผลการวิจัย

ในการวิจัยเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตด้วยหลักปัจจัย ๔ ของครูโรงเรียนโคกล่ามพิทยาคม อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด ผู้วิจัยสรุปผลได้ดังนี้

๕.๑ สรุปผลการวิจัย

หลักการเกี่ยวกับความพอเพียงในพระพุทธศาสนา จะต้องบริโภคด้วยหลักการที่เรียกว่า โยนิโสมนสิการ คือพิจารณาให้ละเอียดถี่ถ้วน แยกคายรอบคอบ คำนึงถึงหลักความพอประมาณ ความคุ้มค่าและหลักความมีเหตุผล พิจารณาด้วยปัญญาก่อนแล้วจึงใช้สอย พอใจด้วยปัจจัย ๔ ตามมีตามได้ และเป็นอยู่อย่างมีความสุขด้วยเครื่องเลี้ยงชีพตามที่หามาได้ด้วยความเพียรพยายามอันชอบธรรมของตน เมื่อได้สิ่งใดมาด้วยความเพียรของตนก็พอใจในสิ่งนั้นไม่เดือดร้อน คือ เครื่องนุ่งห่ม อาหาร ที่อยู่อาศัยและยารักษาโรค มีขอบเขตอันเหมาะสม มีความพอเหมาะพอดีแก่ชีวิต

สภาพและปัญหาการดำเนินชีวิตด้วยหลักปัจจัย ๔ ของครูโรงเรียนโคกล่ามพิทยาคม อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ดการดำเนินชีวิตของครูโรงเรียนโคกล่ามพิทยาคม ตำบลโคกล่าม อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด ด้วยอาชีพหน้าที่ การงานที่รีบเร่งทำให้เวลาเป็นปัญหา และสภาพทางสังคม ค่านิยมต่างๆ ก่อให้ครู โรงเรียนโคกล่ามพิทยาคม เกิดความฟุ้งเฟ้อในการดำเนินชีวิต ทำให้เกิดปัญหาการเป็นหนี้สินของครูโรงเรียนโคกล่ามพิทยาคม การดำรงชีวิตของครูอันเป็นไปตามกระแสของสภาพของความเป็นอยู่ในสังคมปัจจุบัน คือต้องดิ้นรนแสวงหาความสุข ความสะดวกสบายด้วยความฟุ้งเฟ้อ ด้วยรสนิยมอันอันทันสมัย ทำให้เกิดความไม่พอเพียงของตัวบุคคลที่มีความฟุ้งเฟ้อฟุ้งเฟ้อ ไม่ว่าด้านอาหาร ก็ฟุ้งเฟ้อไม่ดูแลสุขภาพของตน ด้านเครื่องนุ่งห่ม ก็ใช้แต่ของที่แพงแต่เกิดประโยชน์น้อย ด้านที่อยู่อาศัย ก็สร้างกันอย่างหรูหราไม่มีหาหยิบยืมกู้หนี้ยืมสินมาสร้าง และด้านยารักษาโรค โดยเฉพาะสังคมไทยปัจจุบันนี้ ไม่ว่าจะเป็นสังคมไหนก็ตาม มักปล่อยชีวิตใช้ชีวิตที่ไม่ระวังภัยที่จะเกิดโรคตามมา

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตด้วยหลักปัจจัย ๔ ของครูโรงเรียนโคกล่ามพิทยาคม อำเภอดุสิตกรมพินาม จังหวัดร้อยเอ็ด ผู้วิจัยได้สรุปประเด็นสำคัญดังนี้

๕.๑.๑ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นครูที่ใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตด้วยหลักปัจจัย ๔ ส่วนใหญ่เป็น เพศชาย จำนวน ๕๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๖๘.๓ และเพศหญิง จำนวน ๒๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๑.๗ และมีอายุไม่เกิน ๓๐ ปี จำนวน ๓๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๙.๐๐ อายุ ๓๑ – ๕๐ ปี จำนวน ๒๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๒.๕๐ และอายุ ๕๑ ปีขึ้นไป จำนวน ๒๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๘.๐๐ ประสบการณ์การในการสอนไม่เกิน ๕ ปี จำนวน ๓๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๙.๐๐ ประสบการณ์การในการสอน ๕-๑๕ ปีจำนวน ๒๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๒.๕๐ และประสบการณ์การในการสอน ๑๖ ปีขึ้นไปจำนวน ๒๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๘.๐๐

๕.๑.๒ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตด้วยหลักปัจจัย ๔ ของครู โรงเรียนโคกล่ามพิทยาคม อำเภอดุสิตกรมพินาม จังหวัดร้อยเอ็ด โดยภาพรวมและรายด้าน มีระดับการนำไปใช้อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน แสดงว่า อยู่ในระดับมาก อยู่ ๑๒ ด้าน โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากสูงไปหาต่ำ คือ ด้านความพอประมาณ ด้านความมีเหตุผล และ ด้านการมีภูมิคุ้มกัน ตามลำดับ ปรากฏดังนี้

๑) ด้านอาหาร- ความพอประมาณ

ด้านอาหาร ความพอประมาณ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยสูงไปหาต่ำ สามลำดับแรก คือ รับประทานอาหารจากร้านอาหารใกล้บ้าน รองลงมา คือ ท่านรับประทานอาหารเพื่อสุขภาพ ตามความเหมาะสมของตนเองและซื้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ท่านปรุงอาหารรับประทานเองเสมอ รู้จักประมาณในการดำเนินชีวิตโดยพึ่งตนเองเป็นหลัก

๒) ด้านอาหาร - ด้านความมีเหตุผล

ด้านอาหาร ด้านความมีเหตุผล โดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยสูงไปหาต่ำ สามลำดับแรกคือ เหตุผลสำคัญที่คุณคำนึงถึง ในการเลือกกินอาหาร คือ ความสะดวก รวดเร็ว รองลงมา คือ เหตุผลสำคัญที่คุณคำนึงถึง ในการเลือกกินอาหาร คือ มีประโยชน์ และซื้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ เหตุผลสำคัญที่คุณคำนึงถึง ในการเลือกกินอาหาร คือ หุ่น รูปร่าง ความสวยงาม

๓) ด้านอาหาร - ด้านการมีภูมิคุ้มกัน

ด้านอาหาร ด้านการมีภูมิคุ้มกัน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยสูงไปหาต่ำ สามลำดับแรกคือ ท่านเลือกรับประทานอาหาร จากความคุ้มค่าของราคาเมื่อเปรียบเทียบกับความสะดวกสบาย รองลงมา คือ ท่านเลือกรับประทานอาหาร จากความคุ้มค่าของราคาเมื่อ

เปรียบเทียบกับคุณภาพและซื้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ท่านเลือกรับประทานอาหาร จากความคุ้มค่าของราคาเมื่อเปรียบเทียบกับประเภทอาหาร

๔) ด้านเครื่องนุ่งห่ม - ความพอประมาณ

ด้านเครื่องนุ่งห่ม ความพอประมาณ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยสูงไปหาต่ำ สามลำดับแรกคือ ชุดของคุณเป็นเสื้อผ้าที่เหมาะสมกับฤดูกาล รองลงมา คือ เสื้อผ้า กระเป๋า รองเท้า เครื่องประดับ ที่ใช้ดีดูดี ใส่มีความภูมิใจและซื้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ซื้อตามความชอบส่วนตัว เพราะเห็นว่าออกแบบสวยงาม

๕) ด้านเครื่องนุ่งห่ม - ความมีเหตุผล

ด้านเครื่องนุ่งห่ม ความมีเหตุผล โดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยสูงไปหาต่ำ สามลำดับแรกคุณเลือกซื้อเครื่องแต่งกาย ตามโอกาสใช้สอย รองลงมา คือ เลือกซื้อเครื่องแต่งกาย โดยคำนึงถึงราคา ไม่เลือกยี่ห้อและซื้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ คุณเลือกซื้อเครื่องแต่งกายความชอบ

๖) ด้านเครื่องนุ่งห่ม - การมีภูมิคุ้มกัน

ด้านเครื่องนุ่งห่ม การมีภูมิคุ้มกัน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยสูงไปหาต่ำ สามลำดับแรกคือ ซื้อเพราะความจำเป็นต้องการใช้งานเร่งด่วน รองลงมา คือ การเลือกเครื่องนุ่งห่มไม่เจาะจงยี่ห้อ แต่จะเปรียบเทียบราคาก่อนที่จะตัดสินใจซื้อและซื้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การเลือกเครื่องนุ่งห่มท่านชอบร้านช้อปปิ้งชุมชน เป็นร้านค้าที่อยู่ในย่านชุมชน

๗) ด้านการรักษาโรค - ความพอประมาณ

ด้านการรักษาโรค ความพอประมาณ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยสูงไปหาต่ำ สามลำดับแรกคือ ในกรณีที่มีการไข้หวัดร่วมด้วย ควรแจ้งให้แพทย์หรือเภสัชกร ทราบด้วย เพราะยาบางชนิดอาจไปส่งผลต่อยาที่แพทย์จ่าย ทำให้เพิ่มความเข้มข้นของยา เป็นผลให้เพิ่มผลในการออกฤทธิ์ และเกิดอันตรายได้ รองลงมา คือ ไข้หวัดที่จำเป็น ตามแพทย์หรือเภสัชกรแนะนำ ไม่เพิ่มหรือลดด้วยตนเอง นำตัวอย่างยาที่แพทย์เคยจ่ายไปเป็นตัวอย่างในการซื้อยา และซื้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ก่อนไข้หวัด ปรึกษาแพทย์หรือเภสัชกร โดยเฉพาะเมื่อได้รับยาชนิดใหม่ จะสอบถามสรรพคุณการใช้ยา และวิธีใช้ให้เข้าใจอย่างถูกต้อง

๘) ด้านการรักษาโรค - ความมีเหตุผล

ด้านการรักษาโรค ด้านความมีเหตุผล โดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยสูงไปหาต่ำ สามลำดับแรกคือ เลือกซื้อหรือจัดหายาที่คลินิก รองลงมา คือ เลือกซื้อหรือไปโรงพยาบาลเอกชนและซื้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ เลือกซื้อหรือไปโรงพยาบาลชุมชนประจำอำเภอ , จังหวัด (รัฐบาล)

๘) ด้านยารักษาโรค - การมีภูมิคุ้มกัน

ด้านยารักษาโรค การมีภูมิคุ้มกัน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยสูงไปหาต่ำ สาม ลำดับแรกคือท่านเข้ารับการตรวจสุขภาพประจำปีตลอดลงมา คือ ท่านชอบออกกำลังกายโดยสม่ำเสมอพร้อมกับการสร้างเสริมคุณภาพของสุขภาพกายและใจ มากกว่าการรับประทานอาหารเสริมและซื้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ท่านชอบที่จะใช้สมุนไพรภูมิปัญญาท้องถิ่นกันมากกว่าเครื่องสำอางที่มีวางขายทั่วไป

๑๐) ด้านที่อยู่อาศัย - ความพอประมาณ

ด้านที่อยู่อาศัย ความพอประมาณ ในตัวโดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยสูงไปหาต่ำ สาม ลำดับแรกคือรูปแบบของที่อยู่อาศัย ที่ก่อให้เกิดความพอใจแก่ผู้อยู่อาศัย ซึ่งจะสัมพันธ์กับขนาดครอบครัว และสถานภาพสมรสด้วย รองลงมา คือ ราคาของที่อยู่อาศัยซึ่งสัมพันธ์กับรายได้ และความสามารถในการจ่ายสำหรับที่อยู่อาศัยและซื้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ บ้านที่อยู่อาศัย และโรงเรียนเลี้ยงสัตว์ อาจทำพื้นบ้านและฝาเรือนจาก ไม้ไผ่ มะพร้าว หมาก ตาล มุงหลังคาโดยใช้ใบไม้ ใบหญ้า เช่น ใบสั๊ก ใบตาล ใบจาก หญ้าคา หญ้าแฝก

๑๑) ด้านที่อยู่อาศัย – ความมีเหตุผล

ด้านที่อยู่อาศัย ความมีเหตุผลในตัวโดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยสูงไปหาต่ำ สาม ลำดับแรกคือ การออกแบบตามหลักความเป็นอยู่ ตามกำลังของผู้บริโภค คือ ถ้าคุณมีความต้องการที่จะซื้อหรือเปลี่ยนชุดครัวใหม่ในบ้าน ราคาตามงบประมาณเป็นปัจจัยในการเลือกชุดครัวใหม่ และซื้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ท่านจะต่อเติมหรือสร้างบ้านหลังใหม่ให้ทัดเทียมหรือดีกว่าเพื่อนบ้านเพื่อความสวยงามสมฐานะ

๑๒) ด้านที่อยู่อาศัย - การมีภูมิคุ้มกัน

ด้านที่อยู่อาศัย การมีภูมิคุ้มกัน ในตัวโดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยสูงไปหาต่ำ สาม ลำดับแรกคือ ท่านหัดซ่อมแซมของใช้ในบ้านเอง สนุกกับการตกแต่งบ้าน ทาสีทาของใช้เอง ลองเริ่มจากของง่ายๆ รองลงมา คือ ซ่อมแซมปรับปรุงบ้านหลังเก่าให้ใหม่ทั้งหลัง เริ่มตั้งแต่ รั้วบ้าน การจัดสวน ทาสี ขัดเงาใหม่ และซื้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ที่อยู่อาศัย หลบแดด หลบฝน หลบร้อน พักผ่อน เพื่อให้มีกำลังร่างกายในการทำมาหากิน

๕.๑.๓ ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับแนวทางการประยุกต์ใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตตามหลักปัจจัย ๔ ของครูโรงเรียนโคกล่ามพิทยาคม อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด ปรากฏดังนี้

๑) ด้านอาหาร - ความพอประมาณ โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่

แนวทางการประยุกต์ใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตตามหลักปัจจัย ๔ ของครู

โรงเรียนโคกล่ามพิทยาคม อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด ด้านอาหาร - ความพอประมาณ โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ควรรับประทานอาหารที่มีคุณภาพไม่ใช่ปริมาณ (ร้อยละ = ๖๖.๖๖) และ ควรทำอาหารทานเองให้คำนึงถึงสมาชิกที่ทานว่ามากน้อยเพียงไรทำให้พอเหมาะกับจำนวนสมาชิก (ร้อยละ = ๓๔.๐๐) ตามลำดับ

๒) ด้านอาหาร - ความมีเหตุผลโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ แนวทางการประยุกต์ใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญา ๔ ของครูโรงเรียนโคกล่ามพิทยาคม อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด ด้านอาหาร ความมีเหตุผล โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ควรปลูกพืชเลี้ยงสัตว์บริโภคในครัวเรือน คือ ปลูกทุกอย่างที่กิน กินอยู่ที่ปลูก และใช้ ทุกอย่างที่ทำ ทำทุกอย่างที่ใช้ (ร้อยละ = ๕๑.๖๑) และ ปลูกข้าวปลูกพืช เลี้ยงสัตว์เพื่อการทำเกษตรอินทรีย์ เช่น ทำปุ๋ยและสารชีวภาพใช้ในการเกษตร (ร้อยละ = ๔๘.๐๐) ตามลำดับ

๓) ด้านอาหาร - การภูมิคุ้มกัน โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ แนวทางการประยุกต์ใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญา ๔ ของครูโรงเรียนโคกล่ามพิทยาคม อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด ด้านอาหาร - การภูมิคุ้มกัน โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ควรจะเลือกอาหารที่ให้ประโยชน์ต่อร่างกายเป็นสำคัญ (ร้อยละ = ๕๐.๐๐) ควรจะเลือกอาหารที่มีอยู่ในท้องถิ่นหรือผลิตได้เอง ครัวเรือนใช้เทคโนโลยีเหมาะสม (ร้อยละ = ๒๗.๗๗) และควร จะเลือกซื้อหรือประกอบอาหารรับประทานเองสมาชิกครัวเรือนปลอดอบายมุข (ร้อยละ = ๒๓.๐๐) ตามลำดับ

๔) ด้านเครื่องนุ่งห่ม - ความพอประมาณ โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย

ได้แก่ แนวทางการประยุกต์ใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญา ๔ ของครูโรงเรียนโคกล่ามพิทยาคม อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด ด้านเครื่องนุ่งห่ม - ความพอประมาณ โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ราคาต้องไม่แพงเกินไปใส่แล้วเย็นสบาย เก็บรักษาง่าย ดูแลง่าย เหมือนผ้าทั่วๆ ไป เป็นต้น (ร้อยละ = ๕๖.๕๒) และ ควรหาซื้อได้ง่าย เหมือนเสื้อผ้าสำเร็จรูปทั่วไป โดยไม่ต้องสั่งตัดเพียงอย่างเดียว (ร้อยละ = ๔๔.๐๐) ตามลำดับ

๕) ด้านเครื่องนุ่งห่ม - ความมีเหตุ โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่

แนวทางการประยุกต์ใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญา ๔ ของครูโรงเรียนโคกล่ามพิทยาคม อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด ด้านเครื่องนุ่งห่ม - ความมีเหตุผล โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ทุกคนในครอบครัว ควรใช้เสื้อผ้าให้คุ้มค่า คุ้มราคา และไม่ควรมีมากจนเกินไป (ร้อยละ = ๕๗.๑๔) และ ควรเลือกซื้อเครื่องแต่งกาย ตามโอกาสใช้สอย (ร้อยละ = ๔๓.๐๐) ตามลำดับ

๖) ด้านเครื่องนุ่งห่ม - การมีภูมิคุ้มกัน โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย

ได้แก่แนวทางการประยุกต์ใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญา ๔ ของครูโรงเรียนโคกล่ามพิทยาคม อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด ด้านเครื่องนุ่งห่ม การมีภูมิคุ้มกัน โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ควรเลือกซื้อเสื้อผ้าตามอากาศ ฤดูกาล ใส่แล้วสบาย (ร้อยละ = ๕๑.๖๑) และ ควรเลือกเสื้อผ้าให้เหมาะสมกับโอกาสแต่งให้เหมาะสมกับฐานะ แต่งให้เหมาะสมกับรายได้ (ร้อยละ = ๔๘.๐๐) ตามลำดับ

๗) ด้านการรักษาโรค - ความพอประมาณ โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย

ได้แก่แนวทางการประยุกต์ใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญา ๔ ของครูโรงเรียนโคกล่ามพิทยาคม อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด ด้านการรักษาโรค ความพอประมาณ โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ควรใช้ยาเท่าที่จำเป็น ตามแพทย์หรือเภสัชกร แนะนำ ไม่เพิ่มหรือลดด้วยตนเอง (ร้อยละ = ๕๖.๕๒) และควรใช้อย่างเหมาะสม ไม่มากหรือน้อยเกินไป ยานี้ก็จะเกิดประโยชน์ต่อผู้ใช้ยา แต่ถ้าใช้ยาโดยไม่มีความจำเป็นก็อาจเกิดโทษขึ้นได้ (ร้อยละ = ๔๔.๐๐) ตามลำดับ

๘) ด้านการรักษาโรค - ความมีเหตุผล โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย

ได้แก่แนวทางการประยุกต์ใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญา ๔ ของครูโรงเรียนโคกล่ามพิทยาคม อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด ด้านการรักษาโรค - ความมีเหตุผล โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ควรสอบถามสรรพคุณการใช้ยา และวิธีใช้ให้เข้าใจอย่างถูกต้อง (ร้อยละ = ๕๗.๐๐) และควรใช้ยาสมุนไพร สนับสนุนการผลิตยา การรักษาแบบไทยๆ ที่มีประสิทธิภาพสูงโดยคำนึงถึงความเสี่ยงและ ความเสี่ยง (ร้อยละ = ๔๓.๐๐) ตามลำดับ

๙) ด้านการรักษาโรค - การมีภูมิคุ้มกัน โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ แนว

ทางการประยุกต์ใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญา ๔ ของครูโรงเรียนโคกล่ามพิทยาคม อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด ด้านการรักษาโรค การมีภูมิคุ้มกัน โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ควรมีการประชาสัมพันธ์ ประชาชนควรได้รับการบริการป้องกันโรคที่ป้องกันได้ทุกโรค (ร้อยละ = ๕๖.๕๓) และ ควรใช้เมื่อมีอาการเท่านั้น เมื่อหายดีแล้ว หรือไม่มีอาการแล้ว ก็ไม่ควรใช้ยานั้น (ร้อยละ = ๔๔.๐๐) ตามลำดับ

๑๐) ด้านที่อยู่อาศัย - ความพอประมาณ โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย

ได้แก่แนวทางการประยุกต์ใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญา ๔ ของครูโรงเรียนโคกล่ามพิทยาคม อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด ด้านที่อยู่อาศัย - ความพอประมาณ โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ควรทำที่อยู่อาศัยให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่

อากาศ และเหมาะสมกับสภาพครอบครัวความมากน้อยของจำนวนสมาชิก (ร้อยละ = ๕๘.๖๒) และ ไม่ควรมีบ้านหลายหลังจะทำให้สิ้นเปลืองยากแก่การรักษา (ร้อยละ = ๔๒.๐๐) ตามลำดับ

๑๑) ด้านที่อยู่อาศัย - ความมีเหตุผล โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่

แนวทางการประยุกต์ใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญา ๔ ของครูโรงเรียนโคกล่ามพิทยาคม อำเภอดุสิตพัฒนารัฐ จังหวัดร้อยเอ็ด ด้านที่อยู่อาศัย - ความมีเหตุผล โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ควรสร้างบ้านให้พอเหมาะกับจำนวนคนและฐานะ ไม่ใหญ่หรือไม่เล็กเกินไป (ร้อยละ = ๕๖.๕๒) และ ควรใช้ของใช้ในบ้าน เช่น สบู่ ยาสีฟัน ผงซักฟอก และของใช้อื่นๆควรใช้อย่างประหยัดและคุ้มค่า (ร้อยละ = ๔๔.๐๐) ตามลำดับ

๑๒) ด้านที่อยู่อาศัย - การภูมิคุ้มกัน โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่

แนวทางการประยุกต์ใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญา ๔ ของครูโรงเรียนโคกล่ามพิทยาคม อำเภอดุสิตพัฒนารัฐ จังหวัดร้อยเอ็ด ด้านที่อยู่อาศัย - การภูมิคุ้มกัน โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ใช้อุปกรณ์ต่างๆ ภายในบ้าน ควรดูแลรักษาให้สะอาด เพื่อจะได้ใช้งานได้นาน ๆ คุ้มค่า ทำความสะอาดและบำรุงรักษาทุกครั้งหลังใช้งาน เช่น อุปกรณ์ทำการเกษตรเมื่อใช้งานเสร็จแล้วควรทำความสะอาด ทาน้ำมัน เก็บไว้ในที่ร่ม (ร้อยละ = ๖๖.๖๖) และ ควรมีความแข็งแรงทางโครงสร้างของบ้านเป็นที่ปลอดภัยที่สุดบ้านมีไว้ หลบแดด หลบฝน หลบร้อน พักผ่อน ฯลฯ (ร้อยละ = ๓๔.๐๐) ตามลำดับ

๕.๒ อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัยเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญา ๔ ของครูโรงเรียนโคกล่ามพิทยาคม อำเภอดุสิตพัฒนารัฐ จังหวัดร้อยเอ็ดมีประเด็นสำคัญที่นำมาอภิปรายผล ดังนี้

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญา ๔ ของครูโรงเรียนโคกล่ามพิทยาคม อำเภอดุสิตพัฒนารัฐ จังหวัดร้อยเอ็ด โดยภาพรวมและรายด้าน มีระดับการประยุกต์ใช้อยู่ในระดับมาก ซึ่งอาจมีสาเหตุมาครูโรงเรียนโคกล่ามพิทยาคม อำเภอดุสิตพัฒนารัฐ จังหวัดร้อยเอ็ด มีความเข้าใจในหลักเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญา ๔ ของครู

๕.๒.๑ การวิเคราะห์การประยุกต์ใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตด้วยหลักปรัชญา ๔ ของครูโรงเรียนโคกล่ามพิทยาคม อำเภอดุสิตพัฒนารัฐ จังหวัดร้อยเอ็ด

ผลการวิจัยพบว่า การประยุกต์ใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตด้วยหลักปรัชญา ๔ ของครูโรงเรียนโคกล่ามพิทยาคม อำเภอดุสิตพัฒนารัฐ จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมอยู่ใน

ระดับปานกลาง ที่เป็นเช่นนี้อธิบายได้ว่า สังคมปัจจุบันที่เป็นสังคมที่ขับเคลื่อนด้วยเงินตรา เงินเดือนอันน้อยนิดของบรรดาครูอาจจะไม่พอใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน เมื่อรายรับไม่สมดุลกับรายจ่าย สิ่งที่มาตามก็คือการกู้หนี้ยืมสินนั่นเอง และนั่นก็เป็นจุดเริ่มต้นของความไม่มั่นใจในตัวครูไทย ในเรื่องของการเป็นหนี้สินที่อาจจะส่งผลกระทบไปถึงคุณภาพการสอนและการเป็นตัวอย่างที่ดีให้แก่ลูกศิษย์หลายคนอาจจะสงสัยว่า แล้วบรรดาครูบาอาจารย์ทั้งหลายมีค่าใช้จ่ายอะไรหนักหนา เงินเดือนถึงไม่พอใช้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ทิศนา ขัมมณี ที่กล่าวว่า การพัฒนาแนวทางการดำเนินชีวิตอย่างพอเพียงของครู โดยมุ่งเน้นให้ครูหันมาดำเนินชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง จนสามารถเป็นแบบอย่างให้ผู้เรียนไปพร้อมกับการถ่ายทอดความรู้ตามหลักสูตร โดยส่งเสริมให้ครูหันมาดำเนินชีวิตตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง มีการส่งเสริมครูต้นแบบที่ดำเนินชีวิตตามแนวทางนี้ให้เป็นที่รู้จัก โดยการไม่ก่อหนี้สิน ไม่ใช้จ่ายเกินตัว มีการออมทรัพย์ รวมถึงการส่งเสริมการทำอาชีพเสริมเพื่อเพิ่มรายได้ โดยไม่กระทบต่อการปฏิบัติภารกิจครู

ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับมาก คือปัจจัย ๔ ข้าราชการโรค ด้านความมีเหตุผล โดยรวมอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้อธิบายได้ว่า ข้าราชการมีเวลาจำกัด อีกอย่างการลาการขาดงานบ่อย ก็การสร้างปัญหาไม่ว่าตัวเองเป็นหรือเพื่อนร่วมงานได้ จึงทำให้ครูใช้บริการกับ เลือกซื้อหรือจัดหาที่คลินิก เพื่อความสะดวกและง่ายเพราะเลิกงานตอนเย็นหรือตอนเช้ามืด ๒ โมงเช้า ตอนเที่ยงที่คลินิก ก็บริการอยู่จึงเป็นการสะดวกถ้าข้าราชการจะไปใช้บริการที่คลินิกทศนา ขัมมณี ที่กล่าวว่า การพัฒนาแนวทางการดำเนินชีวิตอย่างพอเพียงของครู โดยมุ่งเน้นให้ครูหันมาดำเนินชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง จนสามารถเป็นแบบอย่างให้ผู้เรียนไปพร้อมกับการถ่ายทอดความรู้ตามหลักสูตร โดยส่งเสริมให้ครูหันมาดำเนินชีวิตตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง มีการส่งเสริมครูต้นแบบที่ดำเนินชีวิตตามแนวทางนี้ให้เป็นที่รู้จัก โดยการไม่ก่อหนี้สิน ไม่ใช้จ่ายเกินตัว มีการออมทรัพย์ รวมถึงการส่งเสริมการทำอาชีพเสริมเพื่อเพิ่มรายได้ โดยไม่กระทบต่อการปฏิบัติภารกิจครู

ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับปานกลางปัจจัย ๔ ข้าราชการโรค ด้านความพอประมาณ ที่เป็นเช่นนี้อธิบายได้ว่า ครูโรงเรียนโคกล่ามพิทยาคม เป็นบุคคลที่มีร่างกายแข็งแรง จึงไม่ค่อยได้ใช้ยาาร่วมกันหลายตัว ส่วนมากเน้นวิธีการออกกำลังกายมากกว่าซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ กรมการปกครอง ในหนังสือเรื่อง พออยู่ พอกิน ที่ให้คำนิยาม ความพอเพียง ด้านคุณลักษณะของความมีเหตุผลว่าหมายถึง การตัดสินใจเกี่ยวกับระดับของความพอเพียงนั้น จะต้องเป็นไปอย่างมีเหตุผล โดยพิจารณาจากเหตุปัจจัยที่เกี่ยวข้องตลอดจนคำนึงถึงผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการกระทำนั้นๆ อย่างรอบคอบ

เมื่อจำแนกเป็นรายด้านเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตด้วยหลักปัจจัย ๔ ของครูโรงเรียนโคกล่ามพิทยาคม อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

๑) ด้านอาหาร

การประยุกต์ใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตด้วยหลักปัจจัย ๔ ของครูโรงเรียนโคกล่ามพิทยาคม อำเภอจตุรพักตรพิมาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้อภิปรายได้ว่าเลือกรับประทานอาหาร ในการเลือกกินอาหาร คือ มีประโยชน์ จากความคุ้มค่าของราคาราคาเมื่อเปรียบเทียบกับความสะดวกสบาย เปรียบเทียบกับคุณภาพ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ที่ได้เห็นความสำคัญในการที่จะทำให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาดำเนินชีวิตแบบเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อลดปัญหาการเป็นหนี้สิน จึงได้จัดทำชุดเสริมสร้างค่านิยม เรื่อง ความประหยัดและการมีวินัยทางการเงินสำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตามโครงการรณรงค์เพื่อดำเนินชีวิตตามแนวพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียง มุ่งเน้นให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาใช้เป็นแนวทางในการฝึก ศึกษาเพื่อเสริมสร้างค่านิยมความตระหนักและการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการบริโภคของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาให้ลดรายจ่ายที่ฟุ่มเฟือย การสร้างระเบียบวินัยในครอบครัวในชุดเสริมสร้างค่านิยม เล่ม ๔ สมุดบันทึกรายรับ-รายจ่าย-เงินออม ตลอดปี เป็นการฝึก ศึกษาให้มีความประหยัดและการมีวินัยทางการเงินเพื่อให้รู้เท่าทันพฤติกรรมของตนเอง รักษาสมดุลระหว่าง รายรับ-รายจ่าย และการเก็บออม

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับมาก คือรับประทานอาหารจากร้านอาหาร อาชีพครูเป็นอาชีพที่ต้องอยู่กับสังคมคนหมู่มาก พบปะคนมากมาย ภาษีสังคมสูงจึงไม่ค่อยมีเวลา เรื่องการประกอบอาหารทานเอง เวลาไปอบรมหรือสัมมนา ก็ต้องไปเป็นหมู่ใหญ่เป็นสังคม ดังนั้นการรับประทานอาหารจึงจำเป็นต้องใช้บริการกับร้านที่มีมาตรฐานมีรสนิยม หรือตามภัตตาคาร ที่คอยบริการอาหารตามความต้องการของลูกค้าซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ทิสนา แฉมมณี ที่กล่าวว่า การพัฒนาแนวทางดำเนินชีวิตอย่างพอเพียงของครู โดยมุ่งเน้นให้ครูหันมาดำเนินชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง จนสามารถเป็นแบบอย่างให้ผู้เรียนไปพร้อมกับการถ่ายทอดความรู้ตามหลักสูตร โดยส่งเสริมให้ครูหันมาดำเนินชีวิตตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง มีการส่งเสริมครูต้นแบบที่ดำเนินชีวิตตามแนวทางนี้ให้เป็นที่รู้จัก โดยการไม่ก่อหนี้สิน ไม่ใช่จ่ายเกินตัว มีการออมทรัพย์ รวมถึงการส่งเสริมการทำอาชีพเสริมเพื่อเพิ่มรายได้ โดยไม่กระทบต่อการปฏิบัติภารกิจครู

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ท่านเลือกรับประทานอาหาร จากความคุ้มค่าของราคาเมื่อเปรียบเทียบกับประเภทอาหารมี ที่เป็นเช่นนี้อภิปรายได้ว่าครูโรงเรียนโคกล่ามพิทยาคม เลือก

รับประทานอาหารที่ถูกหลักโภชนาการโดยเฉพาะอาหารในท้องถิ่นอุดมไปด้วยคุณค่าของสารอาหารซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ กรมการปกครอง ในหนังสือเรื่อง พออยู่ พอกิน ที่ให้ค่านิยม ความพอเพียง ด้านคุณลักษณะของความมีเหตุผลว่าหมายถึง การตัดสินใจเกี่ยวกับระดับของความพอเพียงนั้น จะต้องเป็นไปอย่างมีเหตุผล โดยพิจารณาจากเหตุปัจจัยที่เกี่ยวข้องตลอดจนคำนึงถึงผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการกระทำนั้นๆ อย่างรอบคอบ

๒) เครื่องนุ่มห่ม

การประยุกต์ใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตด้วยหลักปัจจัย ๔ ของครูโรงเรียนโคกล่ามพิทยาคม อำเภอดุสิตกรมพิมาน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลางที่เป็นเช่นนี้ อภิปรายได้ว่าครูโรงเรียนโคกล่ามพิทยาคม เลือกเสื้อผ้าที่สะดวกในการทำกิจกรรมต่างๆ ช่วยเสริมบุคลิกภาพอำพรางส่วนที่บ่งพร่องให้แก่ผู้สวมใส่ ผู้ที่แต่งกายดีทำให้ดูสง่างาม ซึ่งในการแต่งกายนั้น ควรคำนึงถึงความเหมาะสม โอกาส กาลเทศะซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ที่ได้เห็นความสำคัญในการที่จะทำให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาดำเนินชีวิตแบบเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อลดปัญหาการเป็นหนี้สิน จึงได้จัดทำชุดเสริมสร้างค่านิยม เรื่อง ความประหยัดและการมีวินัยทางการเงินสำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตามโครงการรณรงค์เพื่อการดำเนินชีวิตตามแนวพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียง มุ่งเน้นให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาใช้เป็นแนวทางในการฝึก ศึกษาเพื่อเสริมสร้างค่านิยมความตระหนักและการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมกรบรี โภคของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาให้ลดรายจ่ายที่ฟุ่มเฟือย การสร้างระเบียบวินัยในครอบครัวในชุดเสริมสร้างค่านิยม เล่ม ๔ สมุดบันทึกรายรับ-รายจ่าย-เงินออม ตลอดปี เป็นการฝึก ศึกษาให้มีความประหยัดและการมีวินัยทางการเงินเพื่อให้รู้เท่าทันพฤติกรรมของตนเอง รักษาสมดุลระหว่าง รายรับ-รายจ่าย และการเก็บออม

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับมาก คือคุณเลือกซื้อเครื่องแต่งกาย ตามโอกาสใช้สอยเลือกเสื้อผ้าที่สะดวกในการทำกิจกรรมต่างๆที่เป็นเช่นนี้อภิปรายได้ว่าครูโรงเรียนโคกล่ามพิทยาคม การเลือกเสื้อผ้าตามความเหมาะสมกับสภาพแวดล้อม และสภาพฟ้าดิน อากาศ ซึ่งควรพิจารณาเลือก เหมาะสมพอดีกับรูปร่างลักษณะสุขภาพอนามัยรสนิยม ถือเป็นส่วนเกินเกินความจำเป็นต้องการซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ทิศนา แจมมณี ที่กล่าวว่า การพัฒนาแนวทางดำเนินชีวิตอย่างพอเพียงของครู โดยมุ่งเน้นให้ครูหันมาดำเนินชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง จนสามารถเป็นแบบอย่างให้ผู้เรียนไปพร้อมกับการถ่ายทอดความรู้ตามหลักสูตร โดยส่งเสริมให้ครูหันมาดำเนินชีวิตตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง มีการส่งเสริมครูต้นแบบที่ดำเนินชีวิตตามแนวทางนี้ให้เป็น

รู้จัก โดยการไม่ก่อหนี้สิน ไม่ใช่จ่ายเกินตัว มีการออมทรัพย์ รวมถึงการส่งเสริมการทำอาชีพเสริมเพื่อเพิ่มรายได้ โดยไม่กระทบต่อการปฏิบัติการกิจกรู

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับน้อยคือ ข้อตามความชอบส่วนตัว เพราะเห็นว่าออกแบบสวยงาม ที่เป็นเช่นนี้อภิปรายได้ว่าครูโรงเรียนโคกล่ามพิทยาคม ต้องมีชุดชุดฟอร์มทำงาน หรือ บ้างวันก็ต้องมีชุดที่ต้องใส่ประจำวันอีกซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ งานวิจัยของ มิ่งหมาย มุ่งมาจน ได้ทำการศึกษา การประยุกต์ใช้แนวคิดหลักเศรษฐกิจพอเพียงในการบริหารโรงเรียนสัมมาสิกขาราชธานีโสภ จังหวัดอุบลราชธานี ผลการวิจัยพบว่า ในการศึกษาการประยุกต์ใช้ด้านหลักสูตรของโรงเรียนสัมมาสิกขาราชธานีโสภ จังหวัดอุบลราชธานี พบว่า เป็นหลักสูตรที่ปรับประยุกต์เข้ากับวิถีชีวิต วัฒนธรรมประเพณีไทยของชาวชุมชนราชธานีโสภที่มีได้แยกเป็นเอกเทศจากวัดและโรงเรียนแต่สอดคล้องในทางสายกลาง ด้วยเหตุผลในการร่วมกันพัฒนานักเรียนให้มีคุณสมบัติอันพึงประสงค์ มีความพอประมาณในการจัดหลักสูตร รวมถึงมีภูมิคุ้มกันในด้านกาพึ่งตนเองได้ด้วยหลักธรรมของศาสนาพุทธและการพึ่งตนเองในการประกอบสัมมาอาชีพ

๓) ด้านยารักษาโรค

การประยุกต์ใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตด้วยหลักปัจจัย ๔ ของครูโรงเรียนโคกล่ามพิทยาคม อำเภอดุสิตกรมพิมาน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่เป็นเช่นนี้อภิปรายได้ว่าครูโรงเรียนโคกล่ามพิทยาคม ปฏิบัติตนเองหรือปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ลดปริมาณอาหารและการเลือกชนิดอาหาร ต้องได้รับใน ปริมาณที่ไม่มากเกินไปการทำให้งานในชีวิตประจำวันมีการออกกำลังกายไปด้วย เช่น การรดน้ำต้นไม้ การทำงานบ้าน การเดินไปทำงาน การเดินขึ้นลงบันได แทนการใช้ลิฟต์ ปฏิบัติตนเองหรือปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ฝึกจิตใจให้สงบ ผ่อนคลาย การพักผ่อนให้เพียงพอ ควรมีการตรวจสุขภาพเป็นประจำทุกปีที่โรงพยาบาลและสถานอนามัยทุกปีซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ กรมการปกครอง ในหนังสือเรื่อง พออยู่ พอกิน ที่ให้คำนิยาม ความพอเพียง ด้านคุณลักษณะของความมีเหตุผลว่าหมายถึง การตัดสินใจเกี่ยวกับระดับของความพอเพียงนั้น จะต้องเป็นไปอย่างมีเหตุผล โดยพิจารณาจากเหตุปัจจัยที่เกี่ยวข้องตลอดจนคำนึงถึงผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการกระทำนั้นๆ อย่างรอบคอบ

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับมาก คือเลือกซื้อหรือจัดหายาที่คลินิกด้วยอาชีพราชการที่มีเวลาจำกัด ที่เป็นเช่นนี้อภิปรายได้ว่าครูโรงเรียนโคกล่ามพิทยาคม ในการเจ็บป่วยแต่ละครั้งก็ต้องอาศัยคลินิกตามจังหวัดเพื่อความสะดวกรวดเร็วหรือโรงพยาบาลเอกชนที่เขามีการบริการด่วนทันใจ หรือเลือกซื้อหรือจัดหาด้วยตัวเอง เช่น จากร้านชำ ร้านขายยาซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สุเมธ ดันติเวชกุล ที่กล่าวถึง หลักการพึ่งตนเองโดยหลักด้านเทคโนโลยี จากสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว เทคโนโลยีที่เข้ามาใหม่มีทั้งดีและไม่ดี จึง

ต้องแยกแยะบนพื้นฐานของภูมิปัญญาชาวบ้าน และเลือกใช้ที่สอดคล้องกับความต้องการ และสภาพแวดล้อม และควรพัฒนาเทคโนโลยีจากภูมิปัญญาของเราเอง

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับน้อยคือก่อนใช้ยา ปรึกษาแพทย์หรือเภสัชกร โดยเฉพาะเมื่อได้รับยาชนิดใหม่ จะสอบถามสรรพคุณการใช้ยา และวิธีใช้ให้เข้าใจอย่างถูกต้องที่เป็นเช่นนี้อภิปรายได้ว่าครูโรงเรียนโคกล่ามพิทยาคม ด้วยอาชีพราชการที่มีเวลาจำกัด เลือกซื้อหรือจัดหาด้วยตัวเอง เช่น จากร้านชำ ร้านขายยาในชีวิตประจำวันมีการออกกำลังกายไปด้วย เช่น การรดน้ำต้นไม้ การทำงานบ้าน การเดินทางไปทำงาน การเดินขึ้นลงบันไดแทนการใช้ลิฟต์ ปฏิบัติตนเองหรือปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ฝึกจิตใจสงบ ผ่อนคลาย การพักผ่อนให้เพียงพอ ควรมีการตรวจสุขภาพเป็นประจำทุกปีที่โรงพยาบาลและสถานีนอนามัยทุกปีซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นันทพัทธ์ พูลสวัสดิ์ การศึกษาเรื่อง การประยุกต์หลักเศรษฐกิจพอเพียงกับการจัดการธุรกิจของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในจังหวัดปทุมธานี ผลการศึกษาพบว่า ระดับการประยุกต์หลักเศรษฐกิจพอเพียงกับการจัดการธุรกิจของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในจังหวัดปทุมธานีอยู่ในระดับมาก ซึ่งแยกตามรายด้านได้แก่ ด้านความพอประมาณ ด้านความมีเหตุผล ด้านการมีภูมิคุ้มกันที่ดี และด้านการมีคุณธรรมอยู่ในระดับมาก

๔) ด้านที่อยู่อาศัย

การประยุกต์ใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตด้วยหลักปัจจัย ๔ ของครูโรงเรียนโคกล่ามพิทยาคม อำเภอดุสิตนครพิมาณ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลางที่เป็นเช่นนี้อภิปรายได้ว่าครูโรงเรียนโคกล่ามพิทยาคม ครูเป็นอาชีพต้องมีการพบปะผู้คนมากมายมีสังคมที่กว้างขวางดังนั้นที่อยู่อาศัยจะต้องสำคัญในการต้อนรับเพื่อนหรือบุคคลสำคัญ ในบางครั้งก็ต้องมีการจัดงานเลี้ยง และสังสรรค์ที่บ้าน บ้านจึงเป็นปัจจัยที่สำคัญอีกอย่างหนึ่งซึ่งสอดคล้องงานวิจัยของ มิ่งหมาย มุ่งมาจน ได้ทำการศึกษา การประยุกต์ใช้แนวคิดหลักเศรษฐกิจพอเพียงในการบริหารโรงเรียน สัมมาสิกขาราชธานีโสภ จังหวัดอุบลราชธานี ผลการวิจัยพบว่า ในการศึกษาการประยุกต์ใช้ด้านหลักสูตรของโรงเรียน สัมมาสิกขาราชธานีโสภ จังหวัดอุบลราชธานี พบว่า เป็นหลักสูตรที่ปรับประยุกต์เข้ากับวิถีชีวิต วัฒนธรรมประเพณีไทยของชาวมุสลิมราชธานีโสภที่มีได้แยกเป็นเอกเทศจากวัดและโรงเรียนแต่สอดคล้องในทางสายกลาง ด้วยเหตุผลในการร่วมกันพัฒนานักเรียนให้มีคุณสมบัติอันพึงประสงค์ มีความพอประมาณในการจัดหลักสูตร รวมถึงมีภูมิคุ้มกันในด้านการพึ่งตนเองได้ด้วยหลักธรรมของศาสนาพุทธและการพึ่งตนเองในการประกอบสัมมาอาชีพ

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับมากคือรูปแบบของที่อยู่อาศัย ที่ก่อให้เกิดความพอใจแก่ผู้อยู่อาศัย ซึ่งจะสัมพันธ์กับขนาดครอบครัว และสถานภาพสมรสด้วยที่เป็นเช่นนี้อภิปรายได้ว่าครูโรงเรียนโคกล่ามพิทยาคม รูปแบบของที่อยู่อาศัย ที่ก่อให้เกิดความ

พอใจแก่ผู้อยู่อาศัย เติมหรือสร้างบ้านหลังเดิมให้ทัดเทียมหรือดีกว่าเพื่อความสวยงามสมฐานะอยู่อาศัยราคาของที่อยู่อาศัยซึ่งสัมพันธ์กับรายได้ และความสามารถในการจ่ายสำหรับที่อยู่อาศัยการเลือก วัสดุที่จะนำมาสร้างบ้านนั้นเราต้องเข้าใจเลือกใช้วัสดุและองค์ประกอบของการสร้างบ้านทั้งอิฐบล็อก เหล็กเส้น ปูนซีเมนต์ และอื่นๆ ไม่ใช่คิดที่ราคาต้นทุนต่ำ เสมอไป สอดคล้องงานวิจัยของสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ที่ให้เห็นความสำคัญในการที่จะทำให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาดำเนินชีวิตแบบเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อลดปัญหาการเป็นหนี้สิน จึงได้จัดทำชุดเสริมสร้างค่านิยม เรื่อง ความประหยัดและการมีวินัยทางการเงินสำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตามโครงการณรงค์เพื่อการดำเนินชีวิตตามแนวพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียง มุ่งเน้นให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาใช้เป็นแนวทางในการฝึก ศึกษาเพื่อเสริมสร้างค่านิยมความตระหนักและการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการบริโภคของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาให้ลดรายจ่ายที่ฟุ่มเฟือย การสร้างระเบียบวินัยในครอบครัวในชุดเสริมสร้างค่านิยม เล่ม ๓ การวางแผน การใช้จ่าย เป็นการศึกษาการวางแผนเศรษฐกิจในครอบครัว เช่น การวางแผนการใช้จ่ายโดยใช้ ๓ ส่วน ออม ๑ ส่วน หลักในการครองเรือน และการสร้างระเบียบวินัยในครอบครัว

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับปานกลางคือท่านจะต่อเติมหรือสร้างบ้านหลังใหม่ให้ทัดเทียมหรือดีกว่าเพื่อนบ้านเพื่อความสวยงามสมฐานะที่เป็นเช่นนี้อภิปรายได้ว่า ครูโรงเรียนโคกล่ามพิทยาคมมีสังคมที่กว้างขวางดังนั้นที่อยู่อาศัยจะต้องสำคัญในการต้อนรับเพื่อนหรือบุคคลสำคัญ ในบางครั้งก็ต้องมีการจัดงานเลี้ยง และสังสรรค์ที่บ้าน บ้านจึงเป็นปัจจัยที่สำคัญอีกอย่างหนึ่งสามารถเลือกแบบให้เหมาะสม ซึ่งสอดคล้องงานวิจัยของ **ทิตนา แหมมณี** ที่กล่าวว่า การพัฒนาแนวทางดำเนินชีวิตอย่างพอเพียงของครู โดยมุ่งเน้นให้ครูหันมาดำเนินชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง จนสามารถเป็นแบบอย่างให้ผู้เรียนไปพร้อมกับการถ่ายทอดความรู้ตามหลักสูตร โดยส่งเสริมให้ครูหันมาดำเนินชีวิตตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง มีการส่งเสริมครูต้นแบบที่ดำเนินชีวิตตามแนวทางนี้ให้เป็นที่รู้จัก โดยการไม่ก่อหนี้สิน ไม่ใช้จ่ายเกินตัว มีการออมทรัพย์ รวมถึงการส่งเสริมการทำอาชีพเสริมเพื่อเพิ่มรายได้ โดยไม่กระทบต่อการปฏิบัติภารกิจครู

๕.๓ ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

จากผลการศึกษาความคิดเห็นต่อการประยุกต์ใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตตามหลักปัจจัย ๔ ของครู โรงเรียนโคกล่ามพิทยาคม อำเภอดุสิต กรุงเทพมหานคร จังหวัดร้อยเอ็ด ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

๑) เศรษฐกิจพอเพียงจะดำเนินไปได้ดี ด้วยการ ประชาสัมพันธ์ให้ทุกคนปฏิบัติตาม ที่ขอให้อย่าลืมที่จะปฏิบัติในเรื่อง ความขยัน ประหยัด ซื่อสัตย์ อดทน ปฏิบัติตนเป็นคนดี ดำเนินชีวิตแบบเรียบง่ายให้พอเพียง พอกิน และพอใช้ โดยยึดหลักหลักเศรษฐกิจพอเพียง

๒) ถึงเวลาแล้วที่พวกเราทุกคนควรร่วมมือ ร่วมใจ กันปฏิบัติตามแนวพระราชดำริ เศรษฐกิจพอเพียงของในหลวงตั้งแต่ยังเด็ก แล้วจะคิดเป็นนิสัยความพอเพียงไปตลอดชีวิต สามารถนำไปพัฒนาตน พัฒนาประเทศชาติให้เจริญก้าวหน้า เป็นบุคคลที่มีคุณภาพ เป็นคนดีของสังคม

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการวิจัย เรื่อง การประยุกต์ใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตด้วยหลักปรัชญา ๔ ของครูโรงเรียนโคกล่ามพิทยาคม อำเภोजตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด ดังนี้

๑) ควรมีการศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิตโดยใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงของครูโรงเรียนโคกล่ามพิทยาคม อำเภोजตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด

๒) ควรมีการศึกษาการดำเนินชีวิตโดยใช้หลักหลักเศรษฐกิจพอเพียงโดยใช้การศึกษา รายการหรือการสังเกตพฤติกรรมในการปฏิบัติตนของครูโรงเรียนโคกล่ามพิทยาคม อำเภोजตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด

๓) การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ และ การวิจัยเชิงคุณภาพ การวิจัยครั้งต่อไป ควรศึกษาเชิงคุณภาพอย่างเดี่ยว เพื่อนำผลมาเปรียบเทียบยืนยันผลการวิจัยให้มีความน่าเชื่อถือยิ่งขึ้น เช่น การประยุกต์ใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตด้วยหลักปรัชญา ๔ ของครูโรงเรียนโคกล่ามพิทยาคม อำเภोजตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด